

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด  
เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

### นักเทศน์ที่ลืมหัด

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเราไม่ได้ไปทางถนน ไปทางเครื่องบิน อยู่กลางเขาจริง ๆ ช่องสนามบินก็พอเหมาะ ถ้าพลาดแล้วพินาศเลย เราไปสังเกตดู ดูทางขึ้นลงของ สนามบิน นอกนั้นมีแต่ภูเขาอันตรายทั้งนั้น ถ้าพลาดก็พังเลย ต้องมาให้ถูกช่องจริง ๆ ขึ้นลงให้ถูกช่องมีเท่านั้น ที่อื่นไม่มีที่เลือก เลือกขึ้นเลือกลงไม่ได้ ขึ้นทางนี้ ๆ ไม่ได้ ต้อง ขึ้นลงเฉพาะ อยู่ในท่ามกลางภูเขาจริง ๆ เท่าที่ผ่านมาไปหลายเมือง ในเมืองที่มีภูเขา มาก ๆ ก็คือแม่ฮ่องสอน อยู่ในท่ามกลางจริง ๆ ท่ามกลางภูเขา แม้แต่เครื่องบินจะลงก็ ต้องลงอย่างถูกต้อง ผิดไปนิดหนึ่งไม่ได้ มันเป็นช่องจริง ๆ ลง นอกจากนั้นเป็นภูเขา ทั้งหมดเลย

เราไม่ได้ไปทางรถยนต์ เลยไม่ทราบทางรถยนต์ไปยังไงมายังไง มีแต่เขาบอก ว่าคาดเคี้ยวมาก เราไปเครื่องบินจึงไม่ทราบทางรถยนต์ ไม่ทราบเข้าออกทางจังหวัดไหน (ต้องไปเชียงใหม่ ผ่านอำเภอป่าก่อนแล้วจึงเข้าจังหวัดแม่ฮ่องสอนเจ้าค่ะ) เราไม่รู้ เพราะไม่ได้ไปทางรถยนต์ เครื่องบินก็ขึ้นจากเชียงใหม่ไปเลย เราก็ลืมหัดแล้วจากนี้ไปถึง แม่ฮ่องสอนเวลาเท่าไร ตามธรรมดาเราจะกำหนดไว้หมด เดียวนี้ลืมหัดแล้วขึ้นแล้วถึง สนามบินเวลาเท่าไรเป็นปลีกย่อยขึ้นมา

ธรรมดาไม่ว่าจะไปสนามใด เรากำหนดอย่างนั้น ๆ แต่แม่ฮ่องสอนลืมหัดแล้ว (หนึ่งชั่วโมงครึ่ง) หนึ่งชั่วโมงเหอ เราลืมหัดกำหนดนาฬิกาลืมหัด แต่ว่าเราดูแน่นอน เวลา ผ่านมาแล้วเราลืมเสีย ธรรมดาก็ไปไหนต้องกำหนดเวล่ำเวลากำหนดกฎเกณฑ์ทุกอย่าง ที่ไปแม่ฮ่องสอนนี้ เราไปพักที่นั่นจึงได้รู้ว่าลูกศิษย์มากนะ มาจากทุกทิศทุกทาง ธรรมดา พอเราไปก็ไปเจอเอาที่นั่น ท่านเหล่านั้นอยู่ในภูเขาอยู่ในป่า ท่านไปเที่ยว ธรรมดา ออกจากวัดป่าบ้านตาดไป พอเราไปพักแม่ฮ่องสอนจึงได้เห็นพระกรรมฐาน ที่ออกจากวัดป่าบ้านตาดมาเยอะ มาจากที่นั่นมาจากที่นี่ในภูเขา เราก็ออชมเชย แต่เวลาจะ มาตำหนิก็ตำหนิที่วัดแม่ฮ่องสอนเสียเอง เพราะเป็นวัดป่า ไปหาทางจงกรมที่ไหนไม่มี เลย เอาหนักจริง ๆ นะคราวนี้ หนักมาก ดูพระแหกเลยละ

มันมายังไงพวกนี้ เอาอย่างหนักอยู่มันกระเทือนใจ ค้นหาชอกแซกดูทางจงกรม ไม่มีวัดทั้งวัด เราเองเราไปหาเดินจงกรมก็ไม่มีทางจงกรมเดิน เราต้องชอกแซกเข้าไป หาตีนเขานูน ทางพอเป็นไปได้ เราไปเดินจงกรมอยู่นั้น ทางนี้ไม่มี จึงได้ดูพระละซี ที่ดู พระก็เป็นแม่ฮ่องสอนแหละ ดูหนักอยู่นะมันกระเทือนใจมากทีเดียว วัดกรรมฐาน

พระกรรมฐานไม่มีทางจงกรม มันอยู่ยังงิณยังงิไม่มีงานทำเลย งานว่างแต่ท้องไม่ว่าง  
กินทุกวัน มันนำโมโห

วัดกรรมฐานไปที่ไหนก็มี ธรรมดาวัดกรรมฐานทางจงกรมมีอยู่ทั่วไป ที่  
เหมาะสมๆ ท่านหากทำของท่านเองอยู่บริเวณกุฏิๆ ก็มี ถ้าอันนี้ไม่สะดวกท่านก็ไปทำ  
อยู่ในป่า ทำอยู่ในที่ที่เหมาะสมๆ แต่นี้เราไปหมดนะซิ บริเวณที่พระอยู่ที่หาทางจงกรม  
ไม่เห็น ออกไปบริเวณข้างนอกก็ไม่มี ไปที่ไหนไม่มีเลยจริงๆ มันเป็นยังงิ กระเทือนใจ  
มาก ไปหาชอกแซกได้ทางจงกรมนั่น เวลาจะเดินจงกรมก็ไปนั่น ที่นี้ไม่เห็นมี นั่นละที่ดู  
พระเอาหนัก พอกลับมาที่นี่ไม่นานได้ทราบทางจงกรมทำเรียบร้อยแล้ว มีหลายสาย  
ทำเรียบร้อยแล้ว แต่เราไม่ได้ถามไป มีทางจงกรมแล้วมีพระเดินจงกรมใหม่ ซ้ำเข้าไป  
อีก มันต้องอย่างนั้นซิไซ้ไหม ชักเข้าไปซิ

เราดูพระกรรมฐานเราดูมากกว่าพระทั้งหลายสิ่งทั้งหลายนะ ยิ่งเป็นสายหลวงปู่  
มั่นด้วยแล้วเรายังละเอียดล่อ เข้าไปแต่ละวัดนี่ชอกแซกดูหมด ผิดพลาดประการใด  
มานี้ชี้แจงบอก ถ้าไม่หนักก็ชี้แจงบอกธรรมดา ถ้าหนักก็ใส่เปรี้ยวอย่างแม่ฮ่องสอน  
พระลูกศิษย์ไปอยู่แถวนี้มากทีเดียว มาปีบมองเห็นหน้าจำได้แล้วๆ มีแต่ลูกศิษย์ออก  
จากวัดป่าบ้านตาด มาจากภูเขานี่ต่างๆ เราชมเชย แต่มาดูสถานที่ซึ่งเป็นวัดป่าไม่มี  
ทางจงกรมสักสายเลย นี่ซิมันจึงกระเทือนใจมาก ดูเอาแหละ ไปแม่ฮ่องสอนก็มีคราว  
นั้นแหละคราวดูพระ พอกลับมาเขาก็ทำทางจงกรมกันแหละเลยเชียว จากนั้นก็ส่งข่าว  
มาว่าทางจงกรมทำเรียบร้อยแล้ว เราไม่ได้ถามไปว่ามีทางจงกรมแล้วมีพระเดินใหม่  
เราอยากว่าอย่างนั้น ยังว่างอยู่ตรงนี้ก็สอดเข้าตรงนี้ซิ

นั่นละที่ทำงานของพระกรรมฐาน ของพระว่างั้นเลยนะ ในครั้งพุทธกาลบอก  
อย่างนั้นเลย เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ในป่าในเขาเป็นที่หลบซ่อนผ่อนคลายอารมณ์  
ต่างๆ ได้สะดวกดีกว่าทุกแห่ง พระพุทธเจ้าท่านจึงสอน พอบวชแล้วก็ รุกขมูลเสนาสน์  
บอกเลยทีเดียวนุศาสน์ บรรพชาอุปสมบทแล้วให้เธอทั้งหลายไปอยู่ตามรุกขมูลร่มไม้  
ในป่าในเขา ตามถ้ำเงี้ยวผา ป่าช้าป่ารกชัฏ ที่แจ้งอัปโภคาส ให้ไปอยู่และบำเพ็ญใน  
สถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด ยาวซีว อุตสาหิ กรณีโย ทำความอุตสาห์อยู่บำเพ็ญใน  
สถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด

พระพุทธเจ้าบ่งบอกจุดสำคัญของพระผู้จะได้รับมรรคผลนิพพาน ท่านไม่ได้  
บอกว่านั้นตลาด นั้นกระตูกหมู นั้นกระตูกวัว ให้เข้าตรงนั้นนะ ท่านไม่ได้บอก แต่มัน  
มุทะลุพระนี่ ที่อย่างนั้นชอบเข้า อย่างนี้ก็ไม่มีการองค์ไหนพูดแหละ มีแต่เรา ออกมา  
จากคัมภีร์ด้วยกันไม่มีใครพูด เราพูดตามหลักเกณฑ์ของพระพุทธเจ้าที่พาดำเนินมา  
เพราะฉะนั้นจึงพูดได้อย่างอาจหาญชาญชัยทีเดียว ไปที่ว่าไปดูพระ เป็นวงกรรมฐานถึง

ได้ดูเอาหนัก วัดป่าก็เหมาะสมอยู่นะ อยู่ที่เหมาะสมอยู่ แต่ทางจงกรมไม่เห็นสักสาย เดียวเลยนี่ซิ มันสะท้อนใจมาก จึงเอาเสียอย่างหนัก ค้นหาทางจงกรมไม่มี

เราเองจะเดินจงกรมยังไม่ทางจงกรมอีก ต้องซอกแซกเข้าไปไปได้ตื่นเขานั่น มันมีทางพอไปได้ตรงนั้น ไปเดินอยู่ตรงนั้น ไม่ใช่ทางจงกรมนะ ทางธรรมดาแต่พอ เป็นไปได้เราก็ไปเดินตรงนั้น นอกนั้นไม่มี ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ตรงไหน นั่นละ จุดสำคัญๆ จึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วๆ ทุกอย่าง ถ้าผิดพลาดจากนั้น แล้วหลงไปเลยแหละ คำสอนพระพุทธเจ้าไม่มีผิดมีเพี้ยนไปแม้หนึ่งหนึ่งไม่เห็น พิจารณาไปตรงไหน ให้พิสูจน์กันทางด้านจิตตภาวนาถึงรู้ได้ชัด

วงศ์ของศาสนาที่สั่งสอนสาวกทั้งหลายมาโดยลำดับนี้ เข้าทางด้านภาวนาเข้าเวที่ นี้มันจะถึงกันหมดนะ ไม่ต้องไปเที่ยวดู มันหากเป็นในจิตนี้ เห็นคุณค่าๆ ตลอดไปเลย ไปอยู่ในป่าในเขา โลกทั้งหลายเขาไม่นิยม แต่ธรรมนิยมอย่างนั้น ปลดเปลื้องทุกข์ได้ อย่างนั้น ก็เลิสดัณหาจะขาดออกไปๆ จนกระทั่งขาดสะบั้นไปเลยจากสถานที่เช่นนั้น ไม่ได้ไปขาดอยู่ในตลาดกระดุกหมุกระดุกวั้นะ ท่านจึงได้สอนให้เข้าอยู่ในป่าๆ แต่ พระมันถือด้านเข้าทุกวันๆ ทุกวันนี้เลยเห็นพวกป่าพวกอะไรเป็นข้าศึกศัตรู ดังที่บำม้น พุดนั้นแหละ

นักเทศน์ด้วยนะพุด สัมผัสจนกระทั่งว่าเราเป็นนักเทศน์ทั่วประเทศไทย สัมผัส ขนาดนั้นแหละ แต่ที่นี้เวลาออกมามันไม่มีเหตุผลสมกับเป็นนักเทศน์ละซิ ว่าพระที่อยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริต ฟังซินะ มันสะท้อนใจมาก เราก็ฟาดกลับคืนเสียแหละเลย ไม่มีค่านมาเลย เอาแต่พระพุทธเจ้าลงมา ถ้าวิกลจริตพระพุทธเจ้าก็วิกลจริตเรื่อย ๆ มา จนถึงสาวกทั้งหลาย สรรณ คัจฉามิ ของพวกเรานี้พวกอยู่ในป่าทั้งนั้นๆ นะ ไม่ได้ยื่นว่า ไปตรัสรู้อยู่ในท่ามกลางกระดุกหมุกระดุกวี่ ชัดกันใหญ่แหละ ตรงนี้มันสะท้อนใจ มาก เอาอย่างหนักเหมือนกัน เลยเงียบไม่ตอบมา เอ้า ตอบมาซิ หนึ่งหมัดไม่แล้ว ยัง สวนมาอีก เอาสองหมัดเข้าไปเลย เข้าใจไหม

อย่างนั้นซิ พุดไม่มีเหตุผล พระอยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริต พุดได้ยังไง แล้ว ปรากฏว่าเป็นนักเทศน์ที่สัมผัส ว่าเรานี้คือนักเทศน์ในประเทศไทย แต่เวลาออกมาค้ำ ว่าเป็นนักเทศน์ลบแหละเลย ว่าพระอยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริต ต้องชมเชยพระอยู่ในป่า ซี่ พระพุทธเจ้าบำเพ็ญในป่า ตรัสรู้ในป่า พระสาวกทั้งหลายบำเพ็ญในป่า ตรัสรู้ในป่า บรรลุธรรมในป่า แล้วสอนพระสงฆ์ทั้งหลายให้อยู่ในป่าๆ ตลอดมา วงศ์สกุลของ ศาสนาโดยแท้เป็นอย่างนั้น ท่านไม่ได้บอกให้ไปอยู่ข้างนอกข้างนา มันหน้าด้านเอง พอ ไปอยู่ในที่หน้าด้านแล้วก็ตำหนิออกมาว่า พระอยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริต เราสลดสังเวช

มากนะไม่ใช่ธรรมดา ถ้าหากเป็นคนธรรมดาก็เป็นอย่างหนึ่ง นี่เป็นนักเทคโนโลยีด้วย แต่เวลาออกมาคำว่านักเทคโนโลยีลบลหมดเลย แหกหมด ฆ่าตัวเองเลย นั่น

เพราะฉะนั้นธรรมบพนี้ที่มากกระเทือนใจเรา เราจึงเอาอย่างหนักทีเดียว เลย เจ็บไม่เห็นมาตอบ เอ้า ตอบมา หนึ่งหมัดไม่พอ สองหมัดเราจะไปพร้อมกันเลย เข้าใจไหมละ มันกระเทือนใจมาก หลักเกณฑ์มีอยู่ทำไมไม่ปฏิบัติ ทำไมไม่พูดตามนั้น มันแหวกแนวไปพูดที่ไหน คำว่านักเทคโนโลยี มีความหมายอะไร เทคโนโลยีในอรรถ ในธรรมด้วยความถูกต้องดีงาม แต่เวลามาพูดอย่างนี้มันลบลหมดความเป็นนักเทคโนโลยี สอนคนให้เป็นคนดี เจ้าของเลขขนาดนี้ไปสอนเขาได้ยังไง นั่นมันบ่งบอก

ผู้ที่ทำอยู่ในป่านั้นละผู้ที่ทรงมรรคทรงผล ผู้ที่จะนำธรรมมาสอนโลกด้วยความถูกต้องดีงามและชุ่มเย็นเป็นลำดับ คือท่านผู้อยู่ในป่าด้วยความเป็นธรรม เพื่ออรรถเพื่อธรรมบำเพ็ญ องค์นั้นสำเร็จพระโสดา องค์นี้สำเร็จสกิทา องค์นั้นสำเร็จอนาคา องค์นั้นสำเร็จอรหนต์ มากต่อมากอยู่ในป่าทั้งนั้น นี่ละธรรมของศาสดาเกิดในป่าในเขา เวลาเข้าไปอยู่ในป่าในเขาถึงเห็นคุณค่าของป่าของเขา และคุณค่าของธรรมจะเกิดขึ้นในเวลานั้น

อันนี้เราก็บำเพ็ญมาแล้วนี่ในป่าในเขาเป็นเวลา ๙ ปี มีแต่อยู่ในป่าในเขาๆ อยู่ในบ้านคนก็เป็นป่าเสีย จากนั้นในเขาแหละมาก ป่านั้นเขาถูกนี้เรื่อยอยู่ตลอด จิตใจมีความรื่นเริงบันเทิง ไปที่ไหนมีแต่อารมณ์ของจิตระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันอยู่ภายในๆ ตลอดเวลาไม่ยุ่งกับใครเลย ถ้าสมมุติว่ามีแขกมีคนมาหากี่เหมือนเราเขียนหนังสืออยู่นี้ ถือปากกาเขียน พอมีแขกคนมา ปากกาก็ต้องถือนิ้วเขียนไม่ได้ จนกระทั่งแขกคนเรื่องราวผ่านไปแล้วถึงจะมาเขียนได้ นี่ละการเกี่ยวข้องกับใครต่อใคร เป็นการเหมือนกับว่าได้ถือนิ้วปากกาไว้ ต้อนรับแขก ทำงานกับแขกเสียก่อน พอออกจากนั้นถึงจะเขียนได้

ที่นี้อยู่คนเดียวเขียนทั้งวันเลย สติสดังไม่พราวจากจิตใจ นี่ละกิเลสมันละเอียดขนาดนั้นนะ ขึ้นเวทีถึงได้รู้กัน เอาตัวเรายันเลย เพราะเรานี้แทบเป็นแทบตายมาพอแล้ว ฉียดสลบแต่ไม่เคยสลบ หากเฉียดมาเรื่อยๆ บางทีอย่าว่าแต่สลบ เอาตายก็ตาย นู่นนะถึงเวลาเด็ดกัน ถึงขั้นที่จะเข้าด้ายเข้าเข็มจริงๆ มันถอยกันไม่ได้ มีแต่พุ่งๆ เลย เรื่องว่าสลบเสียบไม่ต้องพูด ถึงขั้นตายฝั่งเลย นั่น แต่มันไม่ถึงขั้นสลบไม่ถึงขั้นตาย อันนี้มันสลบก่อนกิเลส ถ้าลงได้เอากันอย่างนั้นกิเลสสลบก่อน แล้วกิเลสตายไปเรื่อยๆ

เรื่องการบำเพ็ญธรรมอยู่ในป่าของเล่นเมื่อไร เป็นเวลาที่เหมาะสมมากสำหรับผู้บำเพ็ญธรรม อยู่คนเดียวๆ อารมณ์ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันอยู่ภายในใจ ดูกันตรง

นั้นๆ ไม่ต้องดูที่ไหน เหล่านั้นเขาไม่ได้เป็นข้าศึกนะ เป็นข้าศึกเฉพาะกิเลสอยู่กับใจนี้ ทำลายใจๆ ธรรมมีคุณค่าชำระอยู่ภายใน มีคุณค่าและโทษอยู่สองอย่างภายในใจ โทษก็คือกิเลส คุณค่าก็คือธรรม ชัดกันอยู่อย่างนั้น ทีนี้ก็เปิดออก กว้างออกๆ เบื้องต้นก็ตั้งที่ว่าแหละ ก็อยู่ในป่าเหมือนกัน ไปน้ำตาร่วงอยู่ในป่าในเขา ชัดกันกับกิเลสถึงขนาดกูมึง เรามาพูดแล้วท่านทั้งหลายจำได้ไม่ใช่หรือ นี่ละเวลากิเลสมันรุนแรง ตั้งสติพับลัมผล็อยๆ ตั้งไม่ได้ ตั้งเพื่อลัมเท่านั้น ที่จะให้อยู่ไม่ได้ ตั้งขนาดไหนๆ ก็ลัมเลยๆ

สุดท้ายสู่มันไม่ได้ก็น้ำตาร่วงบนภูเขา ออกกูออกมึงเหียวนะ ออกจริงๆ เราไม่ได้ลัม คือเคียดแค้นให้กิเลส ถ้าเป็นเคียดแค้นให้คนหนึ่งคนใดนี้ตามฆ่าเลยนะ นี่เคียดแค้นให้กิเลสจึงตามฆ่ากิเลสละซิ เรียกว่าความเคียดแค้นอย่างนี้เป็นธรรม ไม่ได้เป็นกิเลส ถ้าเคียดแค้นให้บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดหรือสัตว์ตัวใดนั้นเป็นกิเลส ถ้าเคียดแค้นให้กิเลสซึ่งเป็นภัยต่อตัวเอง ต่อสู่มันชำระมันเป็นธรรม เราได้อันนี้ละมาเป็นหลักฝังใจตลอดมุนานะ ถึงขนาดว่ากูมึงเหียวนะ น้ำตาร่วงสู่มันไม่ได้จะไม่กูมึงได้ยังไง

คือการต่อสู่มันไม่ได้ มีอีกอันหนึ่งก็กูมึงสู้กัน โถ มึงเอากูขนาดนี้เหียวหรือนู่นนะมันลงในใจเป็นในใจ ไม่ลัมเพราะมันฝังลึกมาก โถ มึงเอากูขนาดนี้เหียวหรอยังไงมึงต้องพัง นั่นเอากันนะ ผูกอาฆาตเอาไว้ ยังไงมึงต้องพัง ให้กูถอยกูไม่ถอยเวลานี้กูสู่มึงไม่ได้กูยอมรับ กูยอมรับว่าสู่มันไม่ได้ แต่กูยังจะไปฝึกมาอีกสู้อีก ก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ พ่อแม่ครูจารย์แหละโรงงานใหญ่ พอมาได้รับการอบรมแล้วไปอีกฟีดอีก หงายหมาหมาอีก สองหงายสามหงาย สองครั้งสามครั้งที่มันเอาหงายหมาๆ พอครั้งต่อไปที่นี้มันก็เอียงบ้าง พอเอียงบ้างก็ชดใหญ่เลย มันก็ลัมให้เห็น นี่ได้แล้ววิชา วิชาไหนกิเลสถึงลัมจับปั๊บได้เลย ทีนี้ก็นั่นหนักๆ ในวิชานั้น ต่อไปจิตก็ตั้งรากตั้งฐานได้ หนักเข้าๆ

พอถึงขั้นมันหนักเข้าจริง ๆ แล้วกิเลสไหลมาไม่ได้ละ นี่ละที่มันไปคิดถึงเรื่องกิเลสฟิดเราหงายหมาๆ ทีนี้เราเอากิเลสหงายหมามันก็เข้าในลักษณะเดียวกัน เวลาธรรมมีกำลังมาก กิเลสหงายหมาๆ เลย เราหงายหมาได้ ทำไมกิเลสหงายหมาไม่ได้ใช้ไหม หมาดตัวนี้มันเข้าได้ทุกแบบ เข้าในคนไม่เป็นท่าก็ได้ เข้าในกิเลสไม่เป็นท่าสู้อธรรมไม่ได้ก็ได้ เข้าใจไหมละ มันจับได้หมด

นี่ละการมุนานะที่เคียดแค้นให้มัน ถึงขนาดน้ำตาร่วง กูมึงเหียวนะ เราไม่ลัมคือความถึงใจกับกิเลส โถ มึงเอากูขนาดนี้เหียวหรอ น้ำตาร่วง ทำยังงี้สู่มันไม่ได้เวลานั้น สู่มันไม่ได้เลย มันรุนแรงมาก พอสติตั้งพับลัมทันที ขนาดที่ว่าตั้งใจตั้งนะ ลัมทันทีๆ นี่กระแสของกิเลสรุนแรง ทีนี้เวลาไปฝึกมาหลายครั้งหลายหน ธรรมก็มีกำลังมากขึ้นๆ พอมากขึ้นจริงๆ ถึงขั้นที่กิเลสไหลออกมาไม่ได้เลย กิเลสไหลออกมานี้ขาดสะบั้นๆ นี่ละสติปัญญาแก่กล้าเป็นอย่างนั้น เหมือนกับกิเลสมีกำลังวังชาแก่กล้า ตั้งสติ

พับลัมผล็อยๆ ขนาดที่ว่าตั้งใจตั้งขนาดไหนก็ตาม ล้มให้เห็นต่อหน้าต่อตา นี่ละมันจะไม่เคียดแค้นยังงใครเรา

ที่นี้พอถึงขั้นสติปัญญาเริ่มกำลัง กิเลสโผล่ขึ้นมาไม่ได้ขาดสะบั้นๆ ที่เรียกว่าหงายหมา เข้าใจไหม ขาดสะบั้นไม่มีทำสู้เรา ก็เหมือนมันหงายหมา เทียบนะ หงายหมาหงายหมาใครจะไปว่าเรื่องหยาบเรื่องโลน นี่ไม่มีเจตนาอย่างนั้น พูดอย่างนี้เป็นน้ำหนัก หงายหมานี้ก็คือว่าไม่เป็นท่าเอาเสียเหลือเกิน พูดง่ายๆ มันหนักตรงนี้ ถึงขนาดหมา มันไม่เป็นท่าว่าอย่างนั้นแหละ ไม่ได้เป็นคำหยาบโลนอะไร ดังที่เขาว่าหลวงตาบัวเทศน์หยาบเทศน์โลน พวกเปรตมันว่าอย่างนั้น เราเคยพีดกับกิเลสด้วยวิธีการอย่างนี้ จะว่าหยาบโลนหรือไม่หยาบโลนก็ตาม พีดกับกิเลส กิเลสหงายได้ด้วยอันนี้ละ ที่เขาว่าหยาบโลนๆ คือวิธีที่รุนแรง เข้าใจไหม พีดกันลงไปๆ

จนกระทั่งกิเลสโผล่ขึ้นมาไม่ได้นะ พอโผล่ขึ้นมาขาดสะบั้นๆ นี่เวลาสติปัญญามีกำลังมาก เช่นเดียวกับกิเลสมีกำลังมากเอาเราหงายหมาๆ ตั้งสติไม่ได้ลัมผล็อยๆ พอสติปัญญาเริ่มกำลังมาก กิเลสโผล่ขึ้นมาไม่ได้ ฟาดหงายหมาเหมือนกัน หงายหมาหงายหมาหงายไอ้ปุ๊กก็หงายไอ้หยองไปเลย มันหลายหงาย หมามีก็ตัวหงายเหมือนกันหมด หมาสี่ตัวในนี้หงายเหมือนกันหมดเวลามีกำลัง ต้องเอามาตลกบ้างซิหมาเป็นไรไป ก็เราเลี้ยงมันไว้ หมาเอามาเป็นข้อเปรียบเทียบ

ถึงขั้นเวลามันเอาจริงๆ จนกระทั่งมันวางไปหมด พิจารณาหาตรงไหนๆ กิเลสไม่ปรากฏๆ จนพูดขึ้นมา ไม่ใช่ความสำคัญนะ พูดขึ้นมา คือหาที่ไหนก็ไม่เจอ เหนอ มันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วเหอ แต่ยังไม่สำคัญตนาว่าเป็นอรหันต์นะ คือกิเลสไม่มีเวลานั้นมันหมอบ เพราะอำนาจของธรรม สติปัญญาธรรมจ้ำอยู่ตลอดเวลาอะไรโผล่ขึ้นมาขาดสะบั้นๆ ที่นี้เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วมันก็หมอบไม่แสดงตัว คู้ยเขี่ยขุดค้นหาที่ไหนก็ไม่เจอ

เหนอ นี่มันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วเหอ ว่าเฉยๆ แต่เรายังไม่ได้สำคัญตนาว่าเป็นอรหันต์นะ ยังมีกิเลสอยู่จั้นแหละ แต่เวลานั้นกิเลสมันหมอบ จึงว่า เหนอ ไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วเหอ สักเดียวโผล่ขึ้นมาแล้ว โผล่ขึ้นมาที่ขัดกันเรื่อย ว่าไปเฉยๆ ว่าตั้งทำที่จะพีดกิเลสอยู่ที่นี่ ตัวไหนโผล่ขึ้นมา เอา มา ว่าจั้น ยังไม่ได้สำคัญตนา นี่ละเวลาสติปัญญาเริ่มกำลังกล้าเป็นอย่างนั้น กิเลสแยบออกมาไม่ได้เลย ขาดสะบั้นๆ

มันเทียบกันได้ เวลากิเลสมีกำลังกล้า ธรรมแยบออกมาไม่ได้ ลัมเลยๆ ขาดสะบั้นไปเลย ที่นี้เวลาสติปัญญาเริ่มกำลังกล้าแล้วกิเลสโผล่ออกมาไม่ได้เลยเหมือนกัน ขาดสะบั้นๆ ไปเลย จากนั้นก็หมุนเข้าไปๆ เหล่านี้มันเข้าไปชั้นมหาสติมหาปัญญาแล้ว

นะ มันเป็นของมันเองคือมันหมุนตัว แยกออกมาตรงไหนรู้ทันทีๆ ไม่งั้นจะว่ามหาสติ มหาปัญญาได้ยังไง มันรู้ทันทีๆ ขาดไปพร้อมกันๆ จนกระทั่งวาระสุดท้ายทั้งหมด ชัดลงไปขาดสะบั้นลงไปหมดไม่มีอะไรเหลือ จำขึ้นมาครอบโลกธาตุไม่ได้ถามใคร นี่ไม่ใช่เป็นอรหันต์น้อยขึ้นมาแล้วหรือ ไม่ว่าเลยนะ อรหันต์น้อยก็ตาม อรหันต์ใหญ่ก็ตาม หมดปัญหาโดยสิ้นเชิง ธรรมชาตินี้ตัดสินปึง สนุกปฏิญโก วาระสุดท้ายตัดสินลงไปแล้ว ขาดสะบั้นลงไป อรหันต์น้อยอรหันต์ใหญ่ไม่ถามถึงเลย ให้เข้าใจเสียนะ

นี่ละการรบกับกิเลส เวลาน้ำตาร่วงเราก็ไม่ลืม นี่ละขั้นที่ว่าแพ้อย่างหลุดลุ่ยนะ น้ำตาร่วงเลย แพ้กิเลสอย่างหลุดลุ่ย ทำยังไงก็สู้มันไม่ได้ ก็เลยเอาน้ำตาสู้ละซี จากนั้นมาก็พีดกันอีก สุดท้ายน้ำตานี้ก็มาลบล้างกันอีก น้ำตาวาระสุดท้ายเป็นน้ำตาสลตสังเวช อัจฉริยะธรรมออกมาเองนะ ร่างกายไหวไปเลย พออันนี้ผางขึ้นมาเท่านั้นร่างกายนี้ไหวไปเลยทีเดียว เหมือนว่าแดนโลกธาตุสะเทือนไปหมด ความจริงสะเทือนอยู่ที่ร่างกายกับจิต มันสะเทือนกันอย่างรุนแรงระหว่างกิเลสกับธรรมชาติจากกันอย่างสะบั้นหัน แผลกเลย อันนี้ก็น้ำตาร่วง น้ำตาร่วงคราวนี้ไม่ได้พูด หือ มึงตีขนาดไหน ไม่ได้ว่านะ เจียบเลย อรหันต์น้อยก็ไม่ถาม อรหันต์ใหญ่ก็ไม่ถาม น้ำตานั้นพังๆ ไม่ต้องบอก เป็นเองพังเลยทันที เกิดความอัศจรรย์ในธรรมทั้งหลาย

นี่การบำเพ็ญตนตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลานมาก็จิตดวงนี้ คนๆ นี้ บำเพ็ญไปๆ สูงขึ้นมาๆ จนกระทั่งฟาดอันนี้แผลกเลย นี่การฝึกฝนอบรมมันดีอยู่เรื่อยๆ แผลงถ้าเราฝึกเรื่อยๆ จิตนี้ดีจนถึงขั้นดีเลิศโดยที่ไม่คาดไม่หมาย เลยคาดเลยหมายเราไปทั้งหมด ธรรมชาติอันนี้ เราจะคาดจะหมายไม่ถูก ลงถึงธรรมชาตินี้แล้วไม่มีอะไรหมายได้ เป็นสมมุติทั้งหมดเข้าไปได้ยังกับวิมุตตินะ นี่ละการฝึกฝนอบรม

ธรรมพระพุทเจ้าเป็นธรรมสดๆ ร้อนๆ อกาลิโกๆ ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา ใดที่จะมาทำลายได้ ขอให้มีความเพียรเถอะว่างั้นเลย มรรคผลจะเกิดขึ้นตลอดเวลา อกาลิโก ไม่มีกาลสถานที่ จะเกิดมาเรื่อยๆ อย่างนั้นละ ที่นี้คุณค่าแห่งการสมบุกสมบันของเราแทบเป็นแทบตาย เหมือนหนึ่งว่าจะตายสดๆ ร้อนๆ นั้นละพีดกับกิเลส เวลาอันนี้ผ่านไปแล้ว พอกิเลสตัวเป็นข้าศึกขาดสะบั้นลงไปจากจิตใจแล้ว ตั้งแต่ขณะนั้นมาไม่ปรากฏว่าได้รับกับกิเลสตัวใด

ที่นี้แสนสุขบรมสุข ก็คือมหันตทุกข์จากกิเลสนั่นเอง พอกิเลสขาดสะบั้นลงไป แล้วก็เป็บรมสุขขึ้นมา ท่านจึงเรียกว่า วุสิต พุทฺหมจริย กตฺ กรณียํ พรหมจริยได้ อยู่จบแล้ว สิ่งสมควรประพฤติปฏิบัติควรรู้ควรเห็น ได้รู้ได้เห็นเรียบร้อยแล้ว ก็อีกอันที่ยิ่งไปกว่านี้ไม่มี ยิ่งไปกว่านี้คืองานการที่ฆ่ากิเลส ที่จะยิ่งกว่านี้ไม่มี จากนั้นมาก็กิเลสไม่มีหมด ท่านก็อยู่เป็นบรมสุขตลอดอนันตกาล นั้น คุณค่าแห่งการปฏิบัติด้วยความเอา

เป็นเอาตายเชื่อว่า เวลาแสดงผลให้ก็เป็น อกาลิโก ตลอดเวลา บรมสุข นี่ละเรื่องเป็น ทุกข์ในการสร้างชีวิต มีสิ่งที่จะเสวยได้ประจักษ์ใจ การวิ่งตามกิเลสไม่มีอะไรที่จะเป็น จุดหมายปลายทาง ไม่มี

ได้เท่าไรๆ ยิ่งคืบยิ่งคลานยิ่งบึกยิ่งบินไปตามกิเลส หาความสุขไม่มี ตั้งแต่คน อนาคตขึ้นมาถึงมหาเศรษฐีก็ลองดูเถอะ ใหญ่เท่าไรกิเลสยิ่งตัวใหญ่ ความทุกข์ยิ่งใหญ่ อยู่กับมหาเศรษฐี ตาสีตาสาตามท้องนาหาเข้ากินเย็นเขาไม่ได้ทุกข์มากนะ ใ้ผู้ที่ได้มากเท่าไรๆ ยิ่งคืบยิ่งคลานยิ่งบึกยิ่งบิน พวกนี้เป็นทุกข์มาก แล้วหาที่หมายไม่มี ที่ได้มาแล้วก็คอยแต่จะหลุดลอยไป ยังหามาใหม่เรื่อย ๆ แล้วความทุกข์ตลอดไปเลย แต่ส่วนธรรมนี้หามาเท่าไรได้มากเท่าไรๆ ยิ่งปล่อยวางความกังวลวุ่นวาย ความอยากความทะเยอทะยานปล่อยลงๆ ไม่อยากอะไรๆ มีแต่อยากความพ้นทุกข์รุนแรงๆ

รุนแรงก็ด้วยความเพติดเพลินกับการฆ่ากิเลส เช่นอย่างจะให้เข้าพักสมาธิ ธรรมตามันไม่ยอมเข้ามันเพลินในการฆ่ากิเลส ท่านว่าจิตเป็นอัตโนมัตติฆ่ากิเลสโดย อัตโนมัตติ ไม่ว่าจะยืนเดินนั่งนอนหมอนอยู่ตลอดเวลา แม้ที่สุดเราฉันทังหันอยู่นี้ มันไม่ได้ อยู่กับอาหารการกินนะ ทางนี้ก็เคี้ยวไปกลืนไปๆ แต่กิเลสกับธรรมมันพืดกันอยู่ภายในใจ มันทำงานของมัน เหมือนเราคิดเรื่องกิเลสทั้งหลายเราจะกินเราจะนอนคุยอะไรก็ตาม เรื่องกิเลสมันทำงานมันก็คิดของมันไปเรื่อย ๆ ที่นี้พอถึงขั้นธรรมทำงานแล้วจะทำอะไรมันก็ทำงานของมันไปเรื่อย ฆ่าจนกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วนั้นเรียกว่าหมดงาน จากนั้นแล้วก็ไม่มีอะไรมากวนใจ แสนสบายตลอดเวลา

พระพุทธเจ้าสาวกทั้งหลายท่านแสนสบาย ไม่มีอะไรกวนเลย จึงเรียกว่ากิเลสสิ้น เช่นอย่างท่านเทศนาว่าการขนาดแผดเผาเหมือนฟ้าดินถล่ม ก็เป็นแต่เรื่องของธรรม แสดงลวดลายต่างหาก กิเลสไม่มีในนั้น แล้วจะเอาความโกรธความเคียดแค้นมาจากไหนในธรรมไม่มี เป็นแต่เพียงอำนาจของธรรมพลังของธรรมออก ตามความหนักเบา มากน้อย ที่ควรแก่เหตุการณ์ออกจากนั้น แต่ไม่มีกิเลสมาแฝง จะทำอะไรให้มีก็ไม่มี จึงเรียกว่าสิ้นกิเลสซิ เขามาฆ่าต่อหน้าต่อตาจะให้เคียดให้เขาก็ไม่มีที่จะเคียด ก็กิเลสมันหมดไปแล้วเอาอะไรมาเคียด นั้น จึงเรียกว่าบริสุทธิ์

การประพุดิธรรมไม่มีศาสนาใด พุดตรงๆ ที่จะเลิศเลอสุดยอดยิ่งกว่าพุทธ ศาสนานี้ชี้บอกแนวทาง กิเลสอยู่ในหัวใจลากออกมาฆ่าได้หมด โลกทั้งหลายใครสอน ให้ไปละกิเลสภายในใจไม่มีนะ ตัวภัยจริงๆ ก็กิเลสอยู่ในใจนี้เป็นภัยต่อใจ เป็นภัย ต่อส่วนรวมไปเรื่อย ๆ คือกิเลส มีมากมีน้อยเท่าไรยิ่งทำความกระทบกระเทือนแก่ ส่วนรวมมาก นอกจากจะทำความกระทบกระเทือนให้ตัวเองแล้ว ยังทำความกระทบกระเทือนให้แก่ผู้อื่นมากนะ ที่นี้เวลาอันนี้สิ้นซากลงไปแล้วดับเงียบเลยไม่มี

อะไรเหลือ แล้วก็เลสตัวไหนจะแก้ก็ไม่มีอะไรจะแก้ ความโลภมาจากไหนไม่มี ความโกรธไม่มี ความหลง ราคะตัณหาไม่มี มีแต่ความบริสุทธิ์ล้วน ๆ นั้นแหละคุณค่าของการปฏิบัติธรรม

เราไม่ได้ขนาดนั้นก็ให้เป็นลูกศิษย์ที่มีครูสอน ควรจะมีแบบมีฉบับมีข้อบังคับภายในตัวเอง เพื่อการบำเพ็ญความดีงามทั้งหลาย ถ้าจะปล่อยให้แต่กิเลสดึงไปๆ ไม่คัดค้านต้านทานมันบ้างแล้วจมได้นะคนเรา จมได้ ถ้ามีธรรมเป็นเครื่องยั้งไว้บ้างแล้วจะรอดตัวออกมา มีส่วนได้บ้าง ๆ ไม่เสียแบบลุ่มจมโดยถ่ายเดียวไปกับกิเลส จึงขอให้พากันตั้งใจปฏิบัติ

การพูดนี้ถอดออกมาจากหัวใจมาพูด เราไม่ได้ไปหาคว่าเอาที่ไหนมาพูด ภูเขา ภูเขา ภูเขา ภูเขา เราไม่มี เอาออกจากนี้เพราะการบำเพ็ญแก้กิเลสก็แก้ภายในจิตใจหนักเบามากน้อยรู้จักกันอยู่ที่นี่ กิเลสขาดไปมากน้อยรู้จักกันอยู่ที่นี่ กิเลสขาดสะบั้นไปหมดก็รู้จักกันอยู่ที่นี่ นำอุบายวิธีการเหล่านี้มาสอน เพราะฉะนั้นจึงไม่มีผิด การสอนโลกในธรรมทุกชั้นจนถึงนิพพาน พูดให้ตรงศัพท์ตรงแสง นี้บรรจุไว้หมดแล้วจึงไม่มีทางสงสัย การสอนจึงแม่นยำๆ ขอให้พี่น้องทั้งหลายจดจำเอา ที่ปากอมขี้มันมาเท่าเทศน์หยาบเทศน์โลนเทศน์ว่านั่งว่าจี้ ตัวปากมันมีแต่ขี้มันไม่ว่า อมขี้มาพูดมันไม่ว่า อันนี้ปากอมธรรมสกปรกไปที่ไหนหยาบโลนไปที่ไหน ปากอมธรรมกับปากอมขี้ต่างกันเข้าใจไหม ปากอมขี้หวานขนาดไหนก็หวานกับขี้มันนั่นแหละ เนอะ ปากอมธรรมแผดขนาดไหนก็แผดกับธรรม พากันจำเอานะ เอาละพอ

วันนี้จะไปกลืนทางไหนบ้างละวันนี้ (ภูซ้อฟ้า อาจารย์เสียงเจ้าคะ อยู่ใกล้ๆ ถ้ากลองเพล เป็นวัดใหม่เจ้าคะ) ภูซ้อฟ้า ธรรมลีหรือตั้งชื่อ หรือใครตั้งเราอยากจะถามผู้ตั้งชื่อ ธรรมลีหรือตั้ง ธรรมลีนี้ตั้งแต่บวชแล้วนะ ติดสอยห้อยตามเราสลัดเท่าไรไม่ยอมออกนะ ธรรมลีติดเหนียวยิ่งกว่าปลิง ธรรมลีนี้เก่งมากติด สลัดยังไงไม่ออกๆ เลย เราหาอยู่องค์เดียวเรา ธรรมลีนี้สอดตามจนได้ ทีนี้ที่ว่าเราจะตัดสันดานเราไปอยู่ในป่าช้า แต่เราไม่รู้ว่ธรรมลีนี้กลัวผี เราเลยเสียท่า เราเข้าไปอยู่ในกลางป่าช้า ให้ธรรมลีอยู่ริมทุ่งนา แต่เป็นที่สังกัดด้วยกันทั้งนั้นละ ทางบ้านชะโนดดง จังหวัดมุกดาหาร ติดตามเราไปคนนี้นะติด นอกนั้นพังไปหมดแล้วคนนี่ติดจนได้

เราก็โมโหเพราะเราหาอยู่คนเดียวเราโดยลำพัง พอไปอยู่ที่นั่นเราก็ก็นอนอยู่ในป่าช้าเขา บ้านชะโนดดง แล้วป่าช้าที่ไหนสังกัดเข้าไปอยู่กลางป่าช้าเลยเราสบาย คนไม่กล้าเข้าไปละป่าช้า เราเห็นว่าเป็นที่สังกัด ไล่ธรรมลีไม่ให้ธรรมลีไปกวนความหมายว้างนั้น ไล่ธรรมลีออกไปริมทุ่งนานั้น ทางนั้น โอ้ย เหมือนได้ขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น ตอนนั้นไม่ได้พูดนะ ออกมาแล้วถึงมาพูดทีหลัง อู๊ย เราเสียดายอยากพาธรรมลีกลับคืนไปอีก ไล่ธรรมลี

ให้อยู่โน้น ธรรมลิกีสบาย โอ้ย ปานขึ้นสวรรค์ทั้งเป็นว่านั่นนะ ท่านอาจารย์ท่านไปอยู่ในป่าคนเดียวท่าน คือไม่ให้ใครไปกวนอยู่นั้น ก็เราไปคนเดียว อีตาบ้านี้ติดตามเราซิ จึงว่าโล้ไม่ให้ยุ่งเรา ถ้าหากรู้ว่าธรรมลิกี้กลัวผีเราจะไล่ธรรมลิกี้ เราก็อยู่ริมทุ่ง กลางคืนเปิดหนีเลยเข้าใจไหม จะตัดอย่างนั้น

แต่นี้ก็อย่างว่าละบาบมันก็แพ้บุญตลอดไป ออกมาแล้วจึงพูด อู๊ย ดีใจมากท่านเข้าไปอยู่ในกลางป่าช้า ท่านไล่เราออกมาอยู่ริมทุ่งนา อู๊ย เหมือนขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น เราก็เสียดายเราอยากคืนไปอยู่ป่าช้านั้นอีกคราวหลัง มันผ่านมาแล้ว นี่ติดตามมาตั้งแต่บวชบวชวันถวายพระเพลิงพ่อแม่ครูจารย์มัน พอบวชแล้วติดตลอดเลยธรรมลิกี้ แต่เป็นผู้ตั้งใจดีมากเชียว ตั้งแต่บวชที่แรกเอาจริงเอาจัง แล้วติดมาเรื่อยตลอด ออกจากนี้ก็ไปอยู่ผาแดงเท่านั้นเอง ถึงจะอายุพรรษาแก่แล้ว ไปแล้วก็มาๆ อยู่อย่างนั้นละตลอด จนกระทั่งทุกวันนี้ นี่เป็นเศรษฐกิจธรรมนะนั่น เจียบๆ ท่านผ่านไปนานแล้วนะ ผ่านไปสัก ๓๐ ปีแล้วมั้ง

ตั้งแต่เราไปอยู่ห้วยทราย ท่านก็กำลังหมุ่นตัวๆ ตอนเราอยู่ห้วยทราย ท่านจะได้ปีนะ ออกจากพ่อแม่ครูจารย์มันมรณภาพแล้ว ไปอยู่ห้วยทรายมันก็สังัดนี้ไม่มีใครเลยคือวัดนั้นเป็นวัดป่าช้า อยู่ที่นั่น ๔ ปีนะห้วยทราย อยู่นั้นก็เพราะผู้เฒ่าแม่แก้วนั่นเอง ผู้เฒ่าแม่แก้วที่เราไล่ลงจากภูเขาร่องให้อี้ๆ นั้นเห็นใหม่ละความรู้มันเถียงครูขนาดนั้นเห็นใหม่ เห็นเราก็บอกว่ายอมรับแล้ว นี่ละจะเป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา พูดกับพวกแม่ชีแม่ขาวทั้งหลาย บอกว่าองค์นี้ละจะเป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา ครั้นเวลาขึ้นไปแล้ว แก่แก่กว่าครูละซิ ความรู้นี้ โอ้ย รู้ภายนอกพิสดารมาก เราตีเข้ามาๆ เพราะมันไม่ใช่ความรู้จะแกกิลีส เราผ่านมามาหมดแล้วนี่

ที่แรกไปแกกิลีสให้ฟังว่าญาท่านมัน หลวงปู่มันเรานี้ เวลาท่านจะไปทำนองอย่างเด็ดขาดว่านั่นนะ นี่ถ้าหากว่าเป็นผู้ชายเราจะบวชเป็นเณรให้แล้วไปกับเราเลย แต่ที่มันเป็นผู้หญิงเป็นไปไม่ได้ เวลาเราไปนี้ห้ามภาวนา ไม่ให้ภาวนา เอ้า จะเป็นบ้ากับโลกเขาก็แล้วแต่เถอะท่านว่างั้น แล้วท่านก็ไป แกพูดคำว่า ท่านห้ามไม่ให้ภาวนา เราสะดุ้งกึก ต้องมีอันหนึ่งเราคอยจับนะ พอไปแกกิลีสเริ่มเล่าขึ้นมาเรื่องความรู้แปลกๆ ต่างๆ อ้อ อันนี้เองที่ว่าท่านห้ามไม่ให้ภาวนา แต่ท่านยังมีทิ้งท้ายไว้อีกอันหนึ่ง ต่อไปจะมีครูอาจารย์มาสั่งสอนอยู่แหละท่านว่างั้น

พอดีเราไปแกกียอมรับเลยว่าองค์นี้ละจะเป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา ครั้นเวลาไปแล้วความรู้แก่แก่กว่าครูละซิ สอนยังงี้ก็ไม่หลง สอนอะไรก็ไม่หลง ดีเข้ามาๆ ยังงี้ก็ไม่หลงเพราะแกติดเข้าใจใหม่ นี่ละความติด เสียงครูอาจารย์ไม่ค่อยฟังละ ฟังแต่เสียงตัวเอง จนกระทั่งสุดท้ายไล่เข้าเท่าไรก็ยังไม่หลงๆ ละซิ ที่นี้ก็ไล่ลงภูเขaley ร่องให้อี้ๆ ลง

ไป พาพวกขึ้นไป คือวันพระเจ้าจะไป ๔ โมงเย็นเขาจะขึ้นไปภูเขาค้างคาว ภูเขาค้างคาวอยู่ข้างบนทางด้านตะวันตก ให้พระอยู่ข้างล่าง เรากวางนอนอยู่ข้างบนสบายๆ มีเณรหนึ่งอยู่กั้บเรา เณรก็มหาภูบาลนั่นแหละเณร นั่นละครึ่งสุดท้ายยังงี้ก็ไม่ไหว ที่นี้จะเอาใหญ่ละที่นี่

พอขึ้นไป คือที่แรกก็มืดเข้าๆ ครั้นเวลาถ้ามถึงเรื่องที่เราเทศน์อย่างดูเตี๊อดนั่นนะ มันก็ไม่เข้าหูแกไม่เข้าใจแก่รู้ความรู้อของแกไม่ได้ ก็ไปเถียงเราอยู่บนภูเขาละชิพอเถียงเราก็ไล่ลงภูเขาค้างคาวนั่นเลย ไปสถานที่นี้ไม่มีนักปราชญ์ มีแต่คนโง่เขลาเบาปัญญา ใครเป็นจอมปราชญ์ไป ไ้ลงไป ร้องให้อี้ๆ ลงไปเราเฉย ไปยังงไม่ทราบนะได้สี่วัน ไ้ลงไปร้องให้อี้ๆ ลงไปได้สี่วันแล้วโผล่ขึ้นมาอีก เหตุที่แกจะขึ้นมาอีก คือว่าทำไมไปหาครูอาจารย์ท่านไ้ลงนี้เราหมดที่พึ่งแล้ว หมดที่ยึดที่เกาะแล้ว แล้วมาหาครูอาจารย์นี้ท่านก็ไ้ลงเสีย เราจะไปพึ่งใคร แกก็มาพิจารณาเห็นโทษของแกเอง ที่ท่านไ้ลงเพราะเหตุใด เพราะไม่ฟังคำท่าน

เราหวังเป็นลูกศิษย์ของท่านแล้วทำไมไม่ฟังท่าน ไปเก่งกว่าท่านท่านก็ไ้ลงสมควรแล้วแหละว่าจัน ท่านสอนว่าให้ปฏิบัติตามท่านสอนบ้างชิ ที่นี้เลยปล่อยเรื่องของแกทั้งหมดมาปฏิบัติตามเรา เอา ท่านสอนว่าอย่าให้ปฏิบัติตามนั้น พอปฏิบัติจิตก็ลงพริบๆ เลย สว่างจ้าไปหมดเลย นั่นเห็นไหม พอออกจากที่สมาธิก็กราบไปทางภูเขาค้างคาวตอนเช้าณะ กราบไปทางบนภูเขาค้างคาวลงใจอย่างสุดซัดแล้วที่นี้ เพราะฉะนั้นวันนี้ถึงขึ้นมาได้ ๔ วัน ขึ้นมาหาอะไร เรากำลังปิดกวางอยู่ ขึ้นมาอะไรนักปราชญ์ใหญ่ เราใส่หมัดอย่างนั้นนะ จอมปราชญ์ขึ้นมาหาอะไร มาหาคนพาลเธอ

เดี่ยวๆ ให้พูดเสียก่อน เรากับเณรก็เลยมานั่งด้วยกัน เขาขึ้นมาทั้งพวกเขาแหละ ขึ้นมานั่งมาเล่าให้ฟังๆ เอ้อ ที่นี้เข้าช่องแล้ว จากนั้นเราก็อธิบายต่อ ที่ว่าไ้ลงภูเขาค้างคาวหมดปัญหาไป ที่แกร้องให้อี้ๆ ก็หมดปัญหา พอได้อุบายจากการภาวนาที่เห็นโทษของตัวเอง เอาธรรมของเราไปปฏิบัติแล้วมันก็ขึ้นอย่างว่า เราก็สอนต่อไป พอจากนั้นแล้วจิตแกก็หมุนตัวเลย นั่นละก็ผ่านไปได้ ดูเหมือนปี ๒๔๙๓ เราจำพรรษาหนองผือ ๒๔๙๔ จำห้วยทราย ๒๔๙๕ นั่นละแกก็ผ่านไปเลย แกก็เร็วอยู่นะแม่ชีแก้ว เราอยู่ห้วยทราย ๔ ปีก็เพราะแม่ชีแก้วนี่เอง พอแกผ่านไปอยู่สบาย จากนั้นเราก็ลงไปจันท์ ธรรมลีก็เร่งแต่นั่นละ หมุนตัวแล้วนะตอนนั้น นี่ละองค์หนึ่งที่เป็นเศรษฐีธรรมเจียบๆ ธรรมลีผ่านมานานอยู่นะ ตั้งแต่อยู่ห้วยทราย ก็นานแล้วนะ พอจากนั้นมาแล้วก็ผ่านไป เอาละเลิกกัน

ยอดกฐินวัดป่าบ้านตาด ๑๓,๐๒๓,๐๓๓ บาท พูดในขณะนั้นนะ ได้มาเรื่อยๆ มันขึ้นไปเรื่อยๆ ละ จะขึ้นถึง ๑๔-๑๕ ล้านเราก็ไม่รู้กับมันละ ก็มันมาเรื่อยๆ จะว่าไง

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่  
[www.Luangta.com](http://www.Luangta.com) หรือ [www.Luangta.or.th](http://www.Luangta.or.th)  
และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร  
*FM 103.25 MHz*